

1935



MALMGÅRDENS JUL

Många gemensamma intressen och glädjeämnen förena oss innevånare i Malmgårdsstaden. Vi tro att de äro tillräckligt starka för att berättiga till denna lilla publikation, Malmgårdens jul 1935. Den har tillkommit för att med lite skämt och lite allvar öka trevnaden och befästa samhörigheten oss Malmgårdsbor emellan.

Hela bruttosumman av tidningens försäljning tillfaller diakoniss- och slumverksamheten i Malmö.

Vi våga hoppas att detta ej blir den sista Malmgårdsjultidningen. Tvärtom, redan nu uppmana vi våra ärade läsare insända bidrag till vårt nästa julnummer.

Till medarbetarna i detta nummer frambära vi vårt hjärtliga tack.

GOD JUL 1935

REDAKTIONEN.



JUL I GÅRDEN

*Bruset i staden börjar att stillna,
— vi samlas i ro i julens stund,
vår Malmgård i kväll är en Ljussgård
... av julfröjd och löften en rund.*

*Vår Malmgård är hem för oss alla,
den fläck, där från bo till bo
— en stjärna i afton med minnen
från våning till våning slår bro.*

Theodor Nyvulax

Efter stormen...

De smått gnolande hantverkarna troppade av, grupp efter grupp. Den verkligt levnadsglada minen präglades kanske alltmer av allvaret inför det ovissa, när nytt arbete kunde erhållas — ja, välkommen tillbaks i alla fall nästa gång, var avskedshälsningen. Med det befriande lugnet inför avslutningen av ett intensivt arbetsverk blandade sig en uppriktig känsla av vemod.

När jag låter minnena löpa längs hela raden av medarbetare, måste jag erkänna att den arbetsstyrka, som varit samlad å Malmgården, varit ett mönster för hantverkare, en elittrupp med ansvarskänsla och arbetsglädje. En arbetsgivare kan vara hur som helst — finnes ej ansvarskänsla och skicklighet hos menige man, så blir arbetet av sekunda slag och för framtiden betungande.

De gnolande hantverkarna och den något bistre byggmästaren avlöses. En skara av glada och brådskaande människor taga verket i besittning och efter hand kommer lugn och frid. Vänliga fönster pysslas om, en pelargonia eller kanske mera funkis en kaktus eller fikus hamnar på fönstermarmorn — en annan föredrager kanske ett fönster utan blommor, det är vackert det också.

En verkligt glädjande överraskning var, att det särskilda arbete och besvär, som en inflyttning till ett par hundra lägenheter drar med sig, uteblev, åtminstone i den grad vi beräknat, tack vare den älskvärda hänsynsfullhet som

lades i dagen av resp. hyresgäster vid inflyttningen och dagarna därefter. Trots oerhörda ansträngningar voro vi ju icke färdiga med flera lägenheter. Huru långt denna älskvärdhet kunde sträcka sig, får man möjligen ett begrepp om, då jag omtalar följande händelse. En hyresgäst kom upp till mig den 1:ste okt., alltså samma dag han skulle inflytta och sade ungefär så här: Jo, byggmästaren, jag håller på att flytta in mina möbler, där är visserligen inte lagt golv och inte tapetserat än, men det går i alla fall, om byggmästaren vill hålla ett öga på att där blir låst, så går det att arbeta där ändå. Det säger sig själv att jag stod stum — vi hade trots de största ansträngningar icke hunnit med parkettgolvet och målningsarbetet — men jag hade väntat ett besökare bemötande.

Jag är, kort sagt, skyldig Malmgårdens samtliga hyresgäster ett tack för den älskvärdhet och hänsynsfullhet, som visades oss vid inflyttningen, och skall det vara mig en glädje att i fortsättningen bibehålla förtroendet.

I den mån jag icke varit i tillfälle till det förut, ber jag få hälsa Eder välkomna till Malmgården samt önska Eder trivsamhet och julfrid.

Slutligen ber jag att till myndigheter, konsulterande ingenjörer, leverantörer, förmän och hantverkare få framföra mitt enkla men innerliga tack för all hjälp vid Malmgårdens tillkomst.



Carl L. Jansson

Från mitt fönster

Jag vet ej bestämt om det gått upp för människorna, vilken roll utsiktens skönhet spelar för den vuxnes sinnesro och de uppväxandes hela livsinställning. Man måste kanske ha upplevat grändens dagsskymning och bakgårdens stenöken för att rätt kunna uppskatta solens leende mot det ljushav som ett modernt fönster utgör.

Vi behöva ej se oss vitt omkring för att finna, hur vi gör vårt bästa för att stänga för utsikt och sol. Tag en titt över den väldiga ljushall, som omslutes av Malmgårdens fyra resliga längor, låt oss studera varandras fönster. Vi kunna lätt räkna åtskilliga fällda ögonlock, täta förhängen och jalousier, som stänga ute sol och ljus, som vore vi lika rädda för sol som för grannens ögon. Andra föredraga att dölja sitt jag bakom en kompakt vägg av frodiga och högväxta krukväxter.

Vad tjänar det strängt taget till att ha en utsikt om man stänger den?

Snart skola hundraden och åter hundraden darwin-tulpaner rodna i rabatterna utanför våra gårdsfönster, magnolian och det japanska körsbäret, hibiscusen och den exotiska buddejen skola blomma i bersåerna, sipp-



rankor, vildvin och klängjasmin skola kläda väggar och tennisbanor i en luftig och färgrik skrud, gräset skall spira mellan kinnekullegångstenarna och näckrosorna spegla sig i näckrosdammen.

Låt oss ej stänga våra fönster för en närmare kontakt med de skönhetsintryck, som *vår* utsikt kan bjuda oss.

Man säger ofta att omvårdnaden om möbler och bohag kräver att solen stänges ute. Detta är möjligen sant, men man bör kanske vid förnyelse mindre tänka på bohagets elegans och lite mera på hur vackert även ett enkelt föremål blir, då det omstrålas av solen.

S:et.



Laga till JULLIKÖREN nu!

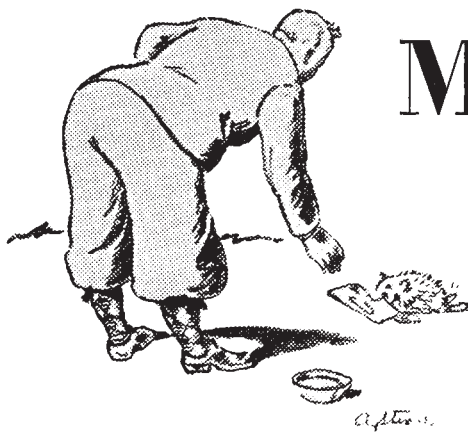
så att Ni är i stämning, när Ni skall "specificera" Edra julinköp hos oss. Allt finnes i rikaste sortering från renstek och fårfiol till risgryn och sopkaspåsar. Glöm ej mandeln i gröten, den bringar lycka. Obs! Inga gamla restpartier från föregående jul i Malmgården.

MALMGÅRDENS SPECERIAFFÄR
Tel. 196 40

Överjordiskt skön

för månader framåt blir Ni om Ni genomgår en permanentbehandling eller annan skönhetsbehandling i

FRISÉRSALONGEN "LA BEAUTÉ"
Tel. 179 19



Malmgårds-Mysteriet

Härom dagen avbröts jag under mitt eftermiddagsdiktande av en ovanligt ilsken bilsignal, som hoppade in mitt emellan en jamb och en anapest och förstörde mitt verkligt flott upplagda versbidrag till den i Sibbarp utkommande tidningen "Julgeten". Lindrigt sagt förbannad gick jag att öppna, lade ansiktet i imponerande veck och gjorde mig beredd att möta en dörrknackare med mitt temperaments hela mörsareld. Utanför dörren stod emellertid urariern Påhittiga Persson i oklanderlig brun tailor-made, och hans eljest rosiga ansikte var blekt som den helige Sigfrids, när han förskräckt retirerade mot korridorrens mörka bakgrund. Jag samlade mig i all hast och framställde en blyg undran om vad besöket gällde. När jag lyckats övertyga honom om att jag inte bar revolver, dristade han sig till att stiga in.

— Jo se, saken är den, att jag är representant för "Malmgårdens jul" och önskade få tala med er.

— Aha, en annons om min författarfirma? Tyvärr måste jag avböja. Sedan jag betalt hyran och lämnat mitt bidrag till Abessinien-ambulansen, så har jag nämligen ingenting över för min personliga reklam. (Min fru tycker det är sådan tur, att jag är Abessinienvänlig. Annars vore det farligt för övriga svenskar, ty jag har så hetsigt humör.)

— Nej då, ingen reklam, ingen reklam, slog han ifrån sig med båda händerna. Ni skall få skriva alldeles gratis. Ett fräckt och insmickrande leende följde detta generösa erbjudande, och då min mentalitet är sådan, att jag alltid brukar gynna personer, som äro "artiga, fräcka och fullifan", så beslöt jag att tillmötesgå honom. Min gamla Remington är dock inte så van vid så moderna saker som Malmgården, och därför får jag egentligen ingen resonans i lådan. Innan jag övergår i asfaltdiktning är det nog bäst att köpa en ny strömlinjeformad maskin.

Nåväl, hr Persson, Malmgården — ja, den är ett problem för sig den!

Innan jag lyckades komma hit förföljde den mig natt och dag. När jag steg upp på morgonen och slog upp tidningen lyste Malmgården likt ett Fata Morgana från dess blad, när jag började arbeta skötes de stora händelserna i bakgrunden inför frågan om Malmgården skulle få gymnastiksal eller ej, när jag kom hem för att äta middag-satt min fru och äcklade mig över hur bra Malmgården vore, och när jag äntligen slagit mig till ro med en cigarett ute i hallen ramlade en reklamlapp med Malmgården in genom brev-lådan. Malmgården gick mig på nerverna. Förstår ni, mitt herrskap, vad det vill säga att arbeta som diktare, när ett rim alldeles tagit överhanden? Och när man utnyttjat allt tänkbart på "Malmgården" som t. ex. slår den, mår den, går den, vårdar den..., vad skall man sedan göra. Inspirationens källa blir utsinad, och det enda man har att göra är att slå bärremmen om tandborsten och flytta.

Detta gjorde jag på ett lika originellt som drastiskt sätt. Likt en modern S:t Göran uppsökte jag draken, hoc est: jag flyttade in i Malmgården. Troligen hade Påhittiga Persson fått reda på, att jag hade lappsikt påbrå, ty han lät mig som mina nomadiserande förfäder flytta in i etapper. Först slog vi upp vår kåta i en lägen-

het av den s. k. ungarlustyten, och där bodde det redan en förut, varför jag måste hänga upp täcken och filter för att skydda min kvinna mot främmande insyn. Anordningarna visade sig emellertid onödiga, ty den försynte mannen tillbringade vårnatten på en soffa i Rörsliparken. Kl. 5 på morgonen ringde han dock på och bad att få bli insläppt. Vi bröto vårt läger och drogo vidare in i en tvårumslägenhet. När vi slagit tält gingo vi ut och superade. Hemkomna hade vår företagsamma dotter vaknat och kommit över en målarpyts och en pensel med vilken hon bearbetade väggarna. Jag hotade henne emellertid med fackföreningen, och då slutade hon omedelbart. Och dagen därpå nådde vi målet för vår vandring — en trerumslägenhet. Det ligger visserligen bara på andra våningen, men trots detta ha vi i vår närhet hela tiden haft mera "sol och värme" än kanske någon annan i hela detta etablissement.

Malmgården är bra — framförallt är den inte lyhörd. Påhittiga Persson har sålunda inte anmärkt ännu på undertecknad, trots att jag haft både Dag Westberg och Lasse Krantz på nattgrogg. Den försynte byggmästaren bad i alla fall att få lägga in en extra trossbotten, men Dag har i stället börjat med morgongymnastik. Dock ej i Malmgårdens förträffliga gymnastiksal. Den är nämligen helt upplåten för byggnadsnämndens dagliga motion. Där tränas både rundgång och avslag. Frånsett detta lilla störande inslag, så är allt fullständigt lugnt. Lugnt och fridfullt, som numera pensionerade poliskommissarien och charmören Cedercrantz hade till specialuttryck. Detta gäller alldeles särskilt nu, sedan min vän hippologen Benson kommit underfund med, att han kan ställa in hästen i garaget över natten och ej behöver rida de fyra trapporna upp utan kan ta hissen. På tal om garaget, så har min fru fått för sig, att Påhittiga Persson där ordnat ett bomb- och gassäkert valv för sina kära hyresgäster i händelse av flyganfall.

— Det där med garage är bara camouflage, dekreterade hon. Likaså är tennisbanan avsedd som landningsplats för autogiros. Vi bo i en fästning. Sopnedkasterna kunna vid mobilisering i hast omändras till ammunitionselevatorer! Och har du inte sett: i vartenda skafferi finns det en skottglugg!

Jag försökte lugna henne med den förklaringen att allt vore fria fantasier. Men hon var envis.

— Kom skall du få se! Huset är fyllt av spioner.

Hon drog mig fram till fönstret, och mycket riktigt såg jag två blinklampor som morserade mellan ett par våningar.

— Och har du märkt, att hissen ibland går upp och ned, utan att nån åker i den!

Nyfiken av instinkt beslöt jag mig för att undersöka mysteriet. Förklaringen var lika enkel som naturlig: blinkluset berodde på, att Hårde skulle meddela Knut Edgardt, att han hade grogg hemma, och den tomma hissen hade ingenting med spökhuss att göra. Det var bara det, att en person i första våningen hade ringt till en bekant i översta och bett att få låna ned fyra vatten. För att slippa vidare besvär använde de hissen som transportör. Detta fast varustransport i hissen är förbjudet. Självt har jag en liten tam igelkott, som springer mina ärenden. Nu skall han få gå över till Påhittiga Persson med det här manuskriptet. Sedan är den anställd som distributör för "Malmgårdens jul", och på själva julafton kommer den med det meddelandet, att hr Persson till nästa jul kommer att i ena hörnan av tennisplanen anlägga en Malmgårdens egen lilla granskog, där vi själva kunna kugga vår julgran.

I Malmgården finns nämligen allt, och det förhållandet, att han glömt granskogen har hållit på att göra honom sömnlös och grubblande. Det har onekligen sitt ansvar att vara borgmästare i en liten stad av Sollefteås, Söderköpings eller Simrishammns storlek. Tomelilla räknas inte, ty den byn har han lämnat bakom sig för länge sen. Och har ni inte tänkt på, mitt herrskap, att Malmgården har större folkmängd än samtliga dessa städer, så kan ni ju använda julhelgen för statistikstudier. Det bör väl bli intressant.

Nu börjar igelkotten bli så otålig, att han måste få gå med manuskriptet — God jul!

TANGO.

TORSON PÅ GÅRDEN

Torson på gården, den s. k. "Skånsk venus", har nog sin egen lilla historia. Att den inte — som grekisk mytologi berättat om den första venusens födelse — uppstått ur havet, kan man förstå efter att noga ha studerat dess bastanta skånska former. Som de flesta små venusar nuförtiden är den "av jord kommen", i det här fallet av rena rama Lommaleran. Från leran till sin slutliga form i konststen har den genomgått åtskilliga, för dess upphovsman och modeller synnerligen besvärliga stadier. En blond och skön Malmövenus inspirerade först till en liten studie av naturalistisk hållning, och fungerade sedan som en ingivelsens musa, så att en större torso så småningom blev påbörjad.

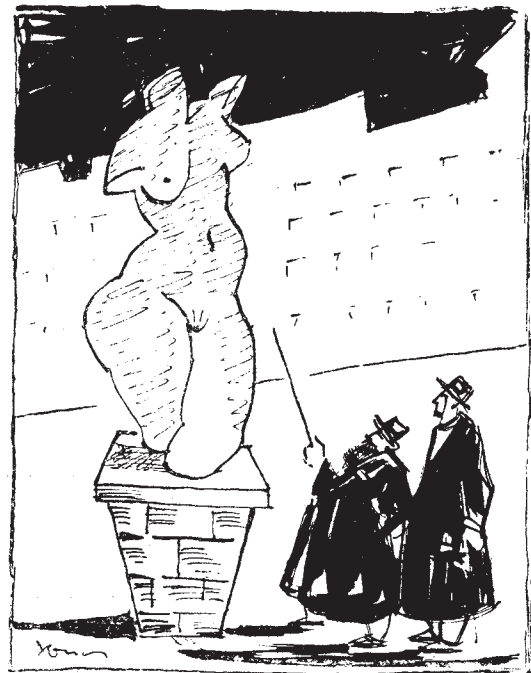
Lommaleran är emellertid ett rörligt material, som inte utan vidare låter sig staplas upp till en torso av övernaturlig storlek, varför en stomme av järn, cigarrlådor och allsköns bråte måste uppbyggas. Trots denna förmodade stadga hände det vid ett tillfälle, att lerkvinnan rämna-de och föll i golvet med den klafsiga skräll, som uppstår, när 300 kg. lera faller. Och så återstod bara att börja från början igen. Efter 3 à 4 månaders posering får även den mest intresserade modell "vatten i knäna", varför ombyte måste göras emellanåt. Detta var även motiverat av konstnärliga skäl, då en enda modell sällan har alla former ideala. På detta sätt blev torson ett konglomerat av 3—4 modeller tillsamman: den enas ben, den andras höfter, den tredjes bröst och axlar. I sanningens intresse måste dock här erkännas, att ingen av modellerna hade de imponerande former, varom torson bär vittne, varför upphovsmannen gärna låter komma sig till last de överdrifter, som begåtts i konstnärligt syfte. Dessa voro beräknade för de krav, som torsons slutliga, monumental form krävde i stenmaterialet.

Att "Skånsk venus" till sist kom att uppställas på Malmgården berodde på Byggmästare Perssons fortuna som medlem i Skånes konstförening, vid vars utställning å Malmö Museum hösten 1934 torson var exponerad och av föreningen inköptes. Det kanske bör påpekas, att in-

köpet var föremål för mycken diskussion på grund av sitt betydligt högre pris än någon av föreningens vinster under dess 30-åriga tillvaro. När "Skånsk venus" dock till slut inköptes och vid utlottningen liksom av en ödets nyck kom att hamna på den alldeles ideala Malmgården vill dess skapare hoppas, att den skall pryda sin plats; Malmgården till försköning och dess gäster till glädje!

ARWID KARLSON.

Varför har den där bysten . . .



- Varför har den där bysten inga armar?
- Då ä ingen byst, då är en torso!
- Men varför har inte torson några armar och inget huvud?
- Jo, då vore då ingen torso.

Ät gärna skinka, ål

pepparkakor, gröt och fisk
även om Ni det ej tål;
Malmgårdsdoktorn gör Er frisk.

Dr. ELLA FJELLANDER

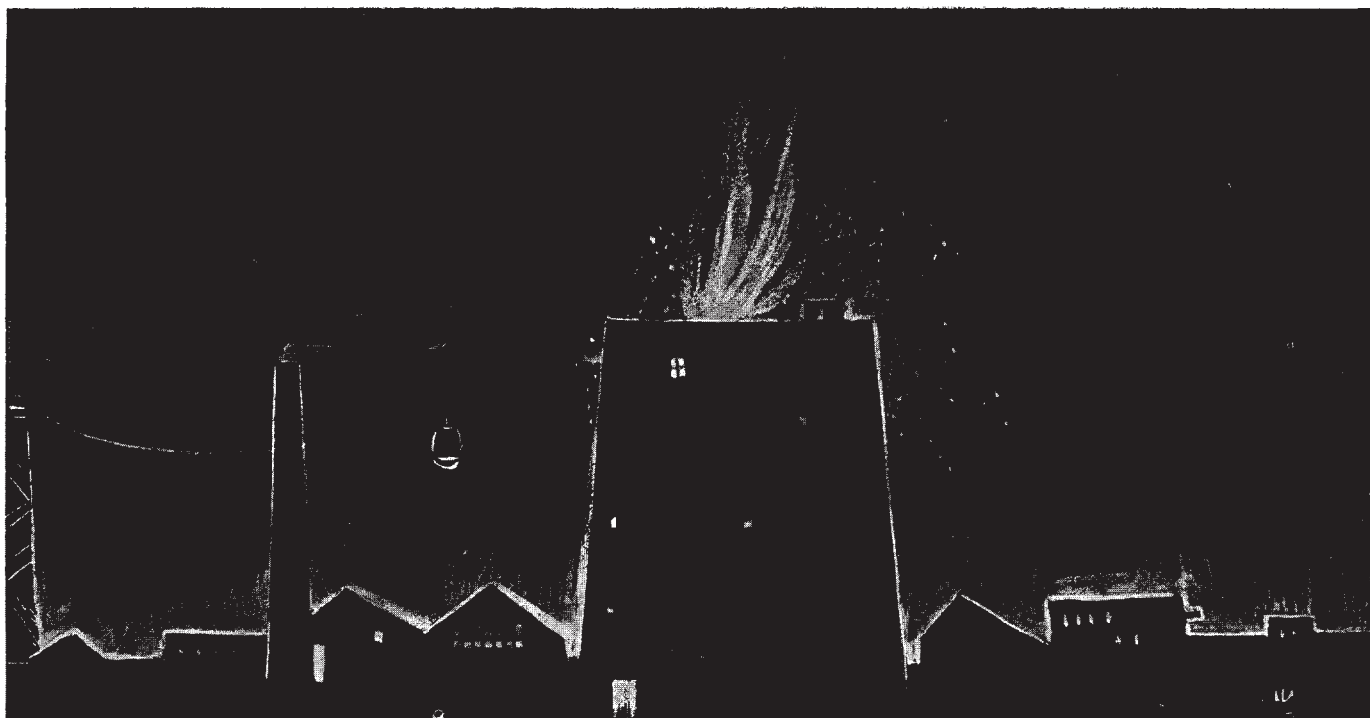
Tel. 167 72

Hilda Anderssons speceriaffär

Tel. 287 42

Sitt lager över gatan bär
Allehanda läckerheter
Löst och i paketer.

Öppnar affär omkr. 15 dec. i hörnet av Kungs- o. Ehrensvärdsgat.



Bara en järnbit

Saga ur verkligheten.

En gång hade Hasse och Kerstin främmande. Det var inte något vanligt dagsfrämmande, utan det var kusin Bo, gemenligen kallad Bosse, som annars bodde ända uppe i hjärtat av Bergslagen, som nu skulle vara hos barnen en tid. Det var alltså särskilt trevligt och Bosse trygga, sjungande bergslagsmål lät så lustigt i de skånska barnens öron.

Lekarna avlöste varandra i rask följd och så hände det sig att barnen skulle leka affär. Allt vad leksaker som fanns samlades ihop och dessutom förstärktes lagret med vackra stenar och snäckor, som de plockade vid stranden, ty barnen bodde ute i sommarstugan vid havet. Några kottar och andra intressanta saker, som hittades i skogen, funno också allas stora gillande, men då Bosse kom släpande på ett gammalt, rostigt järnstycke, höll det på att gå galet. Inte bara Hans och Kerstin, utan också Nils och Mårten — ett par lekkamrater — tyckte att det var fänigt, att komma släpande med gammalt järnskrot i en så fin affär.

Men då skulle ni ha sett på Bosse. Han blev eld och lågor och försvarade sin järnbit allt vad han förmådde. "Säger ni skräp om min järnbit", skrek han. "Järn, som är den finaste metall, som finns"! Det tyckte allt de andra barnen var litet överdrivet. "Järn, som är så billigt".

Men Bosse han stod på sig. "Far, som är ingenjör vid ett järnbruk, han skulle allt kunna hjälpa mig han", sade Bosse och det riktigt klang av järn i bergslagsmålet, så ivrig var han. "Men din pappa, Hasse, han har ju varit uppe hos oss många gånger, så han kan nog tala om hur det är, han också", slutade Bosse och så tågade hela skaran till Hasses pappa för att få ett slut på tvisten.

"Jo. Bosse har allt rätt", sade Hasses pappa, "järnet är en väldigt fin metall". "Sätt er här, så skall ni få höra litet om vad

en sådan där järnbit har varit med om". Det blev ett väldigt jubel, förstås, och så kom berättelsen om järnet.

"En gång för flera år sedan firade jag julen uppe i Dalarna. Det var en riktig jul det. Snön knarrade så trevligt under skosulorna och det var gnistrande kallt. Skogen stod snötyngd och mystisk i den stjärnklara vinternattens dunkel och Dalarnas mäktiga linjer gjorde landskapet till en fest för ögat. Allt var stilla och tyst, men långt bortifrån järnbruket hördes ett svagt mullrande. Där råder aldrig någon vila. Dag och natt året om tämjes det motspänstiga järnet av valkiga nävar. Inte ens på julnatten får bruket vila. Det skulle vara alldeles för dyrbart att låta de jättestora masugnarna svalna ned. Med jämna mellanrum slår en jättelåga upp mot skyn och lyser upp hela trakten med ett regn av gnistor. Det är då den aldrig mättade masugnen skall få ett nytt skrovsmål, men det skall jag återkomma till längre fram. Låt oss börja från början.

Alldeles i närheten hörs ett svagt gnissel och knarkande. Det är inte bullrande, men envist, segt och utan uppehåll. Det är pumparna, som skola sköta om att inte gruvan, vilken ligger invid trädgårdens slut, skall bli fylld av vatten. De stora pumpstängerna äro av grova trästockar och av samma konstruktion som på gamle Polhems dagar. När den ena går ner, så går den andra upp. På så vis hjälpa de varandra och den drivande kraften behöver ej vara så stor. Det tysta, ångande gruvhålet har en mystisk dragningskraft, skrämmande men oemotståndlig och vi få löfte om att i mellandagarna göra ett besök därnere.

Så kom den stora dagen och vi tågade iväg till gruvan. Vi voro ett litet sällskap på fem personer, som skulle ned i gruvschaktet. Överbyggnaden dölde själva öppningen, men när vi kommo in genom dörren sågo vi ett virrvarr av trästockar, bräder och järn-

stänger, Mitt i golvet var ett svart hål omgivet av ett enkelt räcke och en grind. Plötsligt kommer en hisskorg upp ur djupet och lyfter automatiskt upp grinden. Vi ha skrudat oss i gamla regnroccar och få var sin karbidlampas av gruvfogden, som följer med. In i hissen alltså.

Det är inte precis någon stadshushiss, utan en järnhistoria, som är öppen på två sidor och med trallspår på botten. Det är nämligen i den som de små trallorna komma upp lastade med svartglänsande järnmalm. Vi få stupa in oss som sillar i hissen och så faller en järnslå för och färdan börjar. Gruvfogden drager ett par långa tag i signallinan. Det är tecknet till maskinrummet vilken våning vi skola stanna vid i gruvan. Vi bestämmer oss för botten-djupet med detsamma och sakta börjar hissen att sjunka ned i djupet. Våra karbidlampor lysa på ett fantastiskt virrvarr av stockar, där vattnet droppar och droppar och en jämförelsevis varm, fuktig luft avlöser den friska vinterkylan ovan jord. Då och då passera vi en avstigningsplattform och se mörka orter, som gruvgångarna kallas, leda in i bergets inandömen. Vi skola emellertid längre ned. Ett starkt tryck börjar kännas i öronen, så att vi måste höja rösten, när vi skola tala till varandra. Men längre och längre ned bär det, sakta och säkert och efter åtta minuter äro vi äntligen nere på botten av gruvschaktet. Botten böra vi förstas akta oss för, ty längst ned är en stor vattensamling. Men vi stiga av på en enkel plattform av bräder — 290 meter under jordytan. I gåsmarsch bär det av in i en kolsvart ort. Försiktigt snubbla vi fram mellan vattensamlingar och trallspår och den smala orten slingrar sig som vi tycka oändligt långt in i berget. Plötsligt skymta vi ett svagt ljus och träffa på ett lag gruvarbetare, som hålla på med malmbrytning. De återtaga just sitt borrhningsarbete och chocken är oerhörd. De använda sig nämligen av borrar, som drivas av komprimerad luft och det blir ett fasansfullt smattrande i den instängda gruvgången, då borrar sättes igång. Våra av lufttrycket redan pinade öron plågas förfärligt.

De stora, lossprängda malmstyckena lastas i trallor och skjutas fram på spår till gruvschaktet. Låt oss följa en malmbit på färdan ut i världen. Gruvfogden ger alltså signal med linan och så bär det uppåt igen. Lufttrycket släpper så småningom och snart äro vi helskinnade uppe vid gruvmyningen igen. Vi stanna och vänta på vår malmbit.

Hissen kommer upp igen med en fullastad tralla, men åker nu förbi oss upp i övervåningen och rullar bort till anriktningsverket. Det är där malmen skall krossas och befrias från grästen som är värdelös. Vid en öppning tippas vagnen och malmen rasslar under dunder och brak ned i en stor tratt. Vi ha gått före och möta den inne i anriktningsverket. Ett par stenkrossar förvandlar bumlingarna till knytvävstora stenar.

Därifrån bär det med ett förfärligt skrammel ned i kulkvarnen. Det är en kolossal liggande järncylinder innehållande stora stål-kulor. När kvarnen under buller och bång vrides runt, krossa stål-kulorna inne i kvarnen malmen till ett fint pulver, som sedan sköljes vidare i tjocka rör. Den i vattnet uppslamade massan passerar genom en rad elektromagnetiska separatorer, varvid järnpulvret ledes i en riktning, medan det värdelösa grästenspulvret, som kallas slig, spolas vidare ut på en jättestor avfallshög. Den nu så gott som rena, pulvrerade järnmalmen hamnar till slut i en nedanför stående järnvägsvagn. När tåget sätter sig i rörelse med de lastade vagnarna för att avleverera sin last i järnbruket, äro vi redan instuvade i en bil för att även i fortsättningen följa vårt lilla malmstyckes vidare öden.

I bruket börja vi med ett besök i hyttan, där vi på slingrande trappor i halvskymning taga oss upp till översta våningen. Elektriska lampor lysa här och där, men förmå aldrig att helt lysa upp alla skrymslen och vrår, där man riktigt kan se små beskäftiga tomtar hjälpa människorna i deras idoga arbete. Äntligen uppe se vi mynningarna av de tre masugnarna. Låt oss taga en närmare titt på en av dem. En arbetare går med en stor behållare på en travers eller glidbana och väger noga upp vissa kvantiteter av olika slags järn, kalk och andra mystiska saker. Allt tömmes tillsammans med träkol i en stor tratt i masugnens topp. När allt

är som det skall, hakar arbetaren fast en stor järnkrok och huj, så lyftes botten i tratten upp något. En jättelåga slår upp genom en öppning i taket och sänder ut ett regn av gnistor, men vi behöva ej vara rädda, ty vi stå vid en öppen glugg och draget utifrån driver gnistregnet åt motsatta ändan. Så matas de hungliga ugnarna dag och natt och var fjärde timma är det utslag i masugnens botten.

Innan den pulvriserade malmen tömmes i masugnen, måste den emellertid först "sintras". Det var en mycket rolig procedur. I en stor cirkel stå ett dussin jättelika "tårtformar", på vilka järnet slås ut i ett jämnt lager. Ovanpå detta lägges ett nytt lager med pulvriserad träkol, så att det hela verkligen till slut liknar en riktigt fin tårta. När allt är klart, sättes en suganordning igång underifrån och en låga antänder träkolet, som på en enda gång slår eld. Av hettan koksas järnet samman i stora porösa klumpar, vilket är nödvändigt för att ej masugnen skall kvävas. Klumparna krossas sedan i lagom stora stycken och sintringen är färdig. Nu är alltså järnet klart för smältning i masugnen.

Vi skynda oss åter ned för trapporna för att hinna vara med om utslaget, som är en så ståtlig syn att man aldrig glömmen den. I stora kikare få vi taga en titt på masugnens glödande inre och om ett ögonblick är tiden inne för utslag. På golvet är en stor yta fylld av de putsade, fina gjutformarna. En arbetare svingar sig upp på en plattform och börjar med ett spett att hacka hål i utslagsmynningen. Plötsligt synes en glödande fläck och efter ytterligare ett par hugg, hoppar arbetaren undan. Det börjar sippra ut en vitglödande vätska och plötsligt kommer järnet fräsande ut i en svängbar ränna. Det gnistrar och sprakar, spottar och fräser och som en glödande orm rusar järnet fram. Vana, lugna arbetare föra långsamt rännan fram över gjutformarna och om en stund är hela golvet täckt av en glödande, underbart vacker massa. Men värmen är olidlig och vi måste draga oss tillbaka i ett något svalare hörn. För oss är det ofattbart att se arbetare sköta sina sysslor så nära järnet, att vi tycka att de skulle bli ihjälbrända.

Allt är klart och en arbetare slår in en klump med våt, eld-fast lera i urtappningshålet, håller emot med ett spett, medan en annan murar fast pluggen. Tappningen är slut för denna gång, men var fjärde timma dygnet om upprepas detta fantastiska skådespel.

Nu äro vi verkligt nyhetshungliga och skynda iväg till valsverket, för att få se hur järnet behandlas, när det kommit så långt.

Det har ej kommit direkt dit från masugnen, utan passerar genom många andra avdelningar, beroende på den slutliga användningen. Men det måste vi hoppa över för denna gång.

I martinugnar eller genom bessemerblåsning har järnet förvandlats till stål, d. v. s. det får endast bibehålla den rätta kolhalt, som gör det lämpat för verktyg eller vad det nu skall förvandlas till. Stålet har gjutits i stora, avlånga s. k. götar.

Göten glödgas åter upp i stora ugnar och kommer sedan glidande på rullbanor till valsverket. Ut och in far den stora klumpen mellan valsarna och allt längre och längre blir den. Till slut har den blivit en glödande orm, som fångas av vana arbetare och föres in i allt trängre valsar. Blixtnabbt far det lysande bandet fram och tillbaka och mitt i detta virrvarr stå arbetarna lugnt och vant och föra tråden vidare. Ring på ring hopar sig av glödande ståltråd, som sedan skickas ut i världen till specialfabrikerna. Kanske skall den till någon fabrik i Eskilstuna för att bli instrument, borrar eller något annat av dessa tusentals olika ting, som vi dagligen använda utan att ägna en tanke åt det samvetsgranna, utomordentliga arbete, som gjort Sveriges stål och järn till det förnämsta i världen.

En annan gång kanske jag skall berätta för er om alla andra underbara saker vi fingo se, men nu får det vara slut för den här gången. Kanske ni nu förstår, att Bosse hade rätt, då han sade att "järnet var den förnämsta metall, som finnes."

Det tyckte alla barnen och i triumf fördes den gamla skrotbiten till "affären", där den placerades på hedersplatsen och alltid utgjorde den mest eftertraktade dyrgripen.

F. A.



H

hyresgästen
Nr 170 Svensson
har ordet.

Malmgården är inget vanlig hyreskomplex. Snarare påminner den om en modern militärförläggning, prydlig och välinrättad. I stället för ett regemente av Kungens soldater bor där nästan lika många hyresgäster. Båda könen och nästan alla åldrar och yrken. De skulle icke finna sig i det vanliga exercisreglementet. De kräva smidigare bestämmelser och ha fått det också, även om inte heller dessa passa dem alla. Byggmästare Persson har alltså en väl så krånglig uppgift som en vanlig regementschef, även om han väl aldrig behöver föra Malmgården i fält mot exempelvis HSB-komplexen. Men det finns så många andra bestyr som chefen för Södra skåningarna m. fl. aldrig behöver ägna en tanke. Därför är det väl motiverat att utnämna hr Persson till överste. Och hans adjutant, Malmgårdens allt i allo, hr Eriksson, bör allra minst utnämnas till ryttmästare. Såvida det inte är mera motiverat, att han får någon grad inom flyget. "Malmgårdens flygande" skulle han då rätteligen kallas. Måhända skulle han då hinna med allt det som han har att pyssla med och ändå både äta och sova en och annan gång. Och hyresgästerna skulle slippa att stå i kö för att få se en skymt av honom. Bara det nu inte bor någon general i huset, som tar befäl över både flygkaptenen och översten och förstör alltihop, som jag nu tänkt ut. Det är överste Persson och kapten Eriksson, som vi vill ha till befälhavare, för då vet vi, att det är vi själva, som i själva verket få befälet. Och så är det naturligtvis bäst.

Nr 170 Svensson.

DET VAR EN GÅNG.

Ack ja — här har man hyrt en gång i tiden, här la' man vardagskvällens energi och vid en pilsner njöt man söndagsfriden uti sin kära, lilla koloni.

Där hade jag potatis, där spenaten, där borta var ett land med blommor i och där mot söder rodnade tomaten uti min kära lilla koloni.

Här har jag gått och fröjdat mej åt grödan, åt allt som sen på hösten skulle bli en riklig skörd — en riklig lön för mödan, som jag lagt ner uti min koloni.

Jag glömde brådskan, bullret och trafiken, som i en ständig ström drog strax förbi jag glömde gnabb och gnat och politiken blott jag fick syssla med min koloni.

Men tomten den var visst för bra belägen, för fin för sådant trädgårdsmästeri. Så fick jag flytta — bortom Ystadvägen där har jag nu min kära koloni.

För gamla minnens skull jag vill nu önska med hela hjärtat — utan avoghet — att trevnaden må spira, växa, grönska och blomma i varenda lägenhet.

F. d. hyresgäst i Kvarteret Helge.



EN MALMGÅRDSTOMTES BRYDERI

— Vems i hela julfridens namn är den här brevlådan?

Vartenda fönster putsa vi

sen under julen pusta vi
och hugga i med friska tag
på nya årets andra dag.

MALMGÅRDENS FÖNSTERPUTSNINGSBYRÅ
Tel. 186 21

Allt slags frukt och grönfoder

med undantag av Adamsäpplen och ogräs finner Ni i Malmgården.
Ät ett äpple om dagen
så får Ni ej ont i magen.

MALMGÅRDENS FRUKTAFFÄR
Tel. 173 56



Röllakan

I gamla vävnader vårt gamla Skåne lever,
det Skåne, som vi snart ej finna mer,
i krabbasnår, i röllakan och rosengång,
sitt sommarleende det ler.

Ett leende, som fötts i hedentima —
av jorden själv, dess färg och doft,
i öm förening med ett nådaflöde
av ljus och toner ifrån himlens loft.

En farli' mong

Pär e' en räli kar,
han ha en farlier mong,
han kan jagu' snacka lia så bra
som prästens påga i Long.

Å själve prästen bö håner
en gång han snacka me' Pär.
"Du går po den breja väjen,
den vej, som i holled bär!"

Så sa han, men Per, den snudan,
han svarte mi spigj å summ:
— "Ja, ja' gickj hid po den breja väjen,
men ja kan gå stien humm!"

Theodor Nyström

Varför fara till Limhamn för att klippa sig

då Ni i stället kan förlora håret bekvämt hemma i Malmgården. Alla slag av specialbehandlingar såsom nackbena eller Hitler-mustascher. Obs! Rakning och klippning utföres medan kunden väntar i

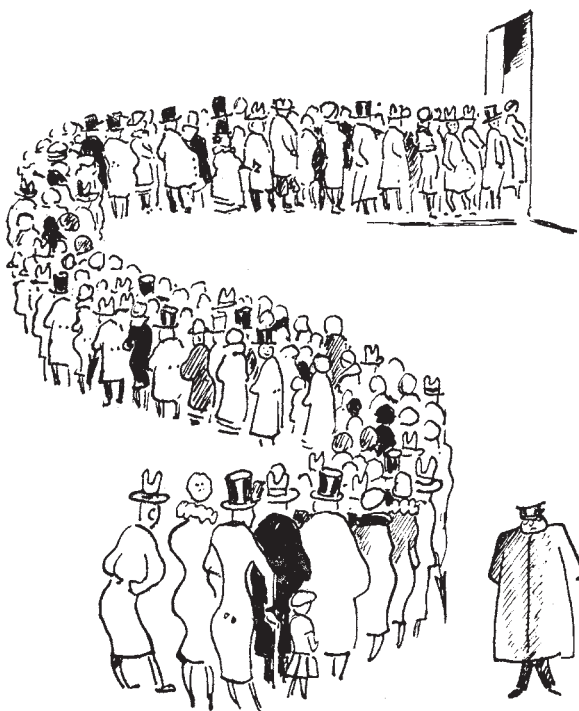
MALMGÅRDENS HERRFRISÉRSALONG
Tel. 138 01

Tag inga risker!

Har Ni otur kan Ni gå genom hela livet utan att lyckas träffa på någon försäkringsagent.

LIV-HAFNIA hjälper Er i Edra bekymmer. Bliv vårt ombud!

Tel. 191 42



Malmens symfoni

Det var den gången, då Malmgården restes. Då inte ens hälften av den första halvan murats färdig. Jag blev väckt av en telefon, och rösten på andra sidan hade klang av sammanpressad energi och tillika försiktig optimism.

— Kom ut i morgon och titta. Jag vet, att Du är road av byggmästeri.

Vem telefoninkräktaren var, är ju inte svårt att föreställa sig. Men följden av den korta konversationen blev en rundvandring på ställningar och kring verkplatser. I timmar stövlade vi runt. Och därpå följde en föreläsning av en vanligen fåtalig tunga om bostadsproblemets rät- och avigsidor, om proportionen mellan tegelstenar och silverkronor i en modern stadsfastighet, om koncentrationsvärme och effekthygien. Man fick en faktisk lust att leva i denna omgivning — man såg ju direkt, hur alla ens lönliga önskningar togo form i fantasien och fördes vidare till Malmgårdens verklighet.

Så följde en period av stiltje. Det talades i stad och bygd om alldagens varjehanda. Malmgården kom på något vis i lä, men detta hindrade inte, att den dock växte, nu kanske till dels av anpassad drift och ohejd-bar vana.

Omsider stod inflyttningen i första husräckan för dörren. Och inför den händelsen fick byggherren på nytt mål i munnen. Han inviterade till en utställning i möblerade lägenheter. Det var hans avsikt att giva hyresgästerna en eventuell anvisning i olika möjligheter att taga till vara lägenheternas skilda utrymmen. Han hade inbjudit ett par experter att demonstrationsordna några av bostäderna. Om utslaget härav i alla detaljer kunna synpunkterna givetvis variera. Där- emot näppeligen om det riktiga i förutsättningen. Allmänheten lade också både sin nyfikenhet och erfarenhetsönskan i dagen genom att i dagarna sju stå i kö till expositionen.

Det var ett lyckoinfall, och ett sådant hade byggherren förresten även haft i annat sammanhang, nämligen då han tog ut den främsta vinsten i provinsens förnämsta konsttombola, vars inköpsnämnd inför denna celebra händelse givetvis varit raffinerad nog att som prisföremål utvälja ett resligt och originellt skulpturverk. Det blev början till Malmgårdens storartistiska utsmyckning — en härlig idé, som ej nog kan framhåvas till mera allmän efterföljelse. Därtill kompletteringen med ljuvliga Alnarpsblomster, grästorvor mellan stenflisorna och över det hela en vänligen leende sol, vilken alltid någon gång på beställning under dagen hälsade på och nickade — Gudsfrid.

Gården stod färdig, och den gamla Malmen var förvandlad till en mänsklig bikupa, ett bo för flit och vila, för verksamhet och trevnad. Nu spelar radion i alla de tonarter. "Daventry calling"... hör man blandas med det lokaltrygga "Malmö—Hörby". Det är en tidens egen symfoni, som stämmes upp från de hundratala lägenheterna. Den blandas med motorbruset, när bilarna fara upp eller ned i garaget, och det hela vispas samman till en mäktig modern rytm och klang.

Hur kommer det inte att låta på juldagsmorgonen, när ottesången samtidigt sänder psalmer från dessa hundrafaldiga högtalare. Jag måste gå dit ut. Lyssna en stund i en vrå. Låta örat fröjdas åt all denna samfällighet. Jag måste — ty jag är inte så lycklig, att jag bara behöver slå upp mitt gårdsfönster för att bli delaktig av denna Malmgårdens andakt.

HUGO BERGH.

Apelsiner, nötter,
Ananas, morötter,
Fikon, dadlar och sänt där
Finner Ni i vår affär.

KONFEKTYRAFFÄREN MALMA

Tel. 127 15

Vitsigt

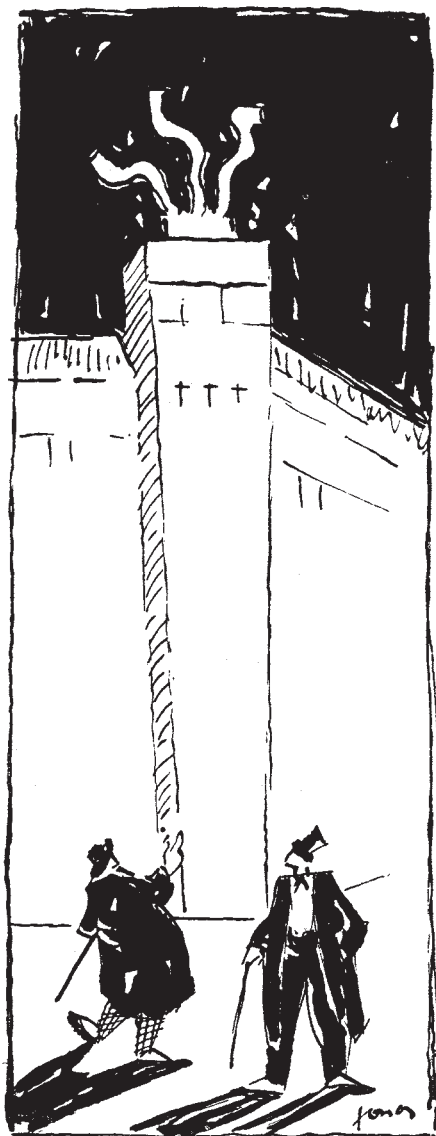
— Har du hört att Byggmästare Persson blivit stämd för förgelseväckande beteende?

— Nää va' säger du!

— Jo, för att Malmgårdens ena ända är Bar!

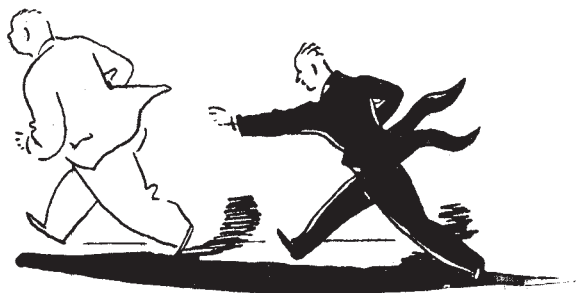
Ur filmvärlden:

Det lär i somras ett slag ha varit så varmt i Hollywood, att stjärnorna rent ut slagits om att få stå i skuggan av varandra.



Flamman

- Den där flamman ä bra!
- Ja, men min ä bättre.
- Varför då?
- Jo, min är inte så oätkomlig.



Efterlysning.

Från ljusramperna i entrén Kungsgatan n:r 27 ha några fiskar försvunnit vilka härmed efterlysas. Samtidigt varnas allmänheten på det bestämdaste för att använda djuren i fråga till matlagning. De äro nämligen ytterst hårdsmälta. Utförda som de äro i plåt torde man kunna beteckna dem som bläckfiskar. Möjligen kunde man tänka sig, att någon tunn fisksoppa kunde beredas av desamma efter spiksoppans berömda recept. Fördelen med denna soppa är den att intet matos uppstår.

Mest önskvärt vore emellertid att dessa plåthajar återlämnades å uthyrningskontoret varvid en burk ansjovis utlämnas som hittelön för varje fisk. Skulle den hederlige återlämnaren möjligtvis föredraga att få sina fiskar varma så rekommenderas ett besök å Malmbaren som också serverar — — —

Lurad.

En resande for en gång med tåget från Malmö till Lund, då han plötsligt märkte en honom bekant tjänsteman utan uniform, som satt i vagnen. Han förmodade att mannen på styrelsens vägnar utövade kontroll och beslöt att spela honom ett spratt. Han började nu tala med en vän, som satt mitt emot, hur lätt det var att föra tjänstemännen bakom ljuset. Tjänstemannen blev uppmärksam, ty han hoppades att genom resanden

skaffa sig en god belöning. Då sade resanden att han ofta kommit från en station till en annan utan biljett. Då mannen steg av märkte han att tjänstemannen kom efter och frågade hur han bar sig åt att komma från den ena stationen till den andra. "Giv mig en femma så skall jag tala om det", sade resanden. Tjänstemannen gjorde så och resanden sade skrattande: "Jag går".

MASSE.

Ha alltid en chokladpralin till hands

Det kan förhindra många tråkiga händelser. En chokladbit gör barnen snälla och medgörliga och maken mild som en västanfläkt. Bättre tuga med munnen full av Ingrid's choklad än illa tala. Köp i dag några kilo godsaker från

INGRIDS CHOKLADBOD I MALMGÅRDEN
Tel. 294 30

Varför stoppa strumpor

när Ni kan få så billiga och trevliga nya strumpor och andra trikävaror i huset, där Ni bor. Riv sönder eller skänk bort till julen allt vad Ni har av underkläder och skaffa hela familjen ny uppsättning från topp till tå i

MALMGÅRDENS TRIKÄAFFÄR

COCKTAIL

Medarbetare i Malmgårdens Jul.



Hänt.

En malmgårdsfru besöker för första gången skomakare L. Denne vill ge sin obekanta kund ett eklatant bevis om sin förnäma kundkrets, varför han utbrister:

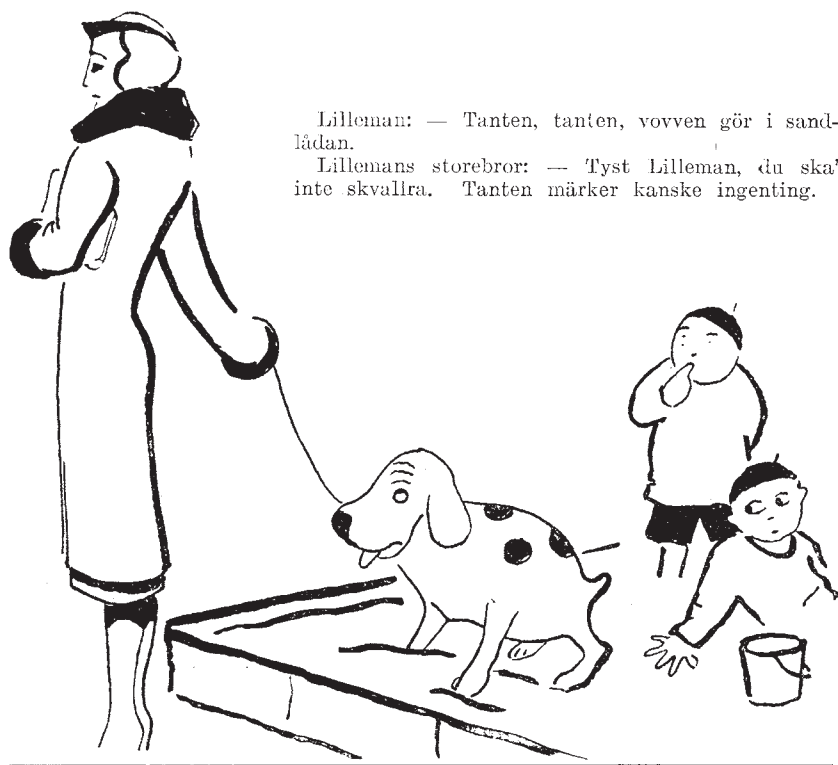
— Ja, jag ska' säga frun jag har minnsann så fina kunder att de till och med bor i Malmgården.

Malmgården såldes i går för 111:te gången med 33 miljoners förtjänst — ja, kanske det var förlust; något var det i alla fall.



— Va' står du och rotar efter i sopnedkastet? Mår du illa?

— Nej, men min fru har förbjudit mej att röka i våningen!

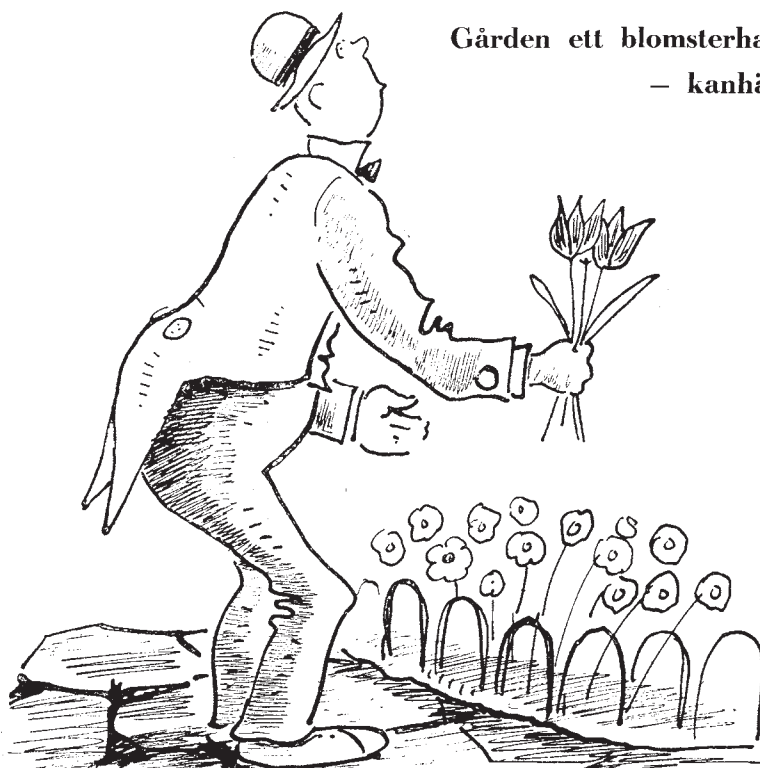


Lilleman: — Tanten, tanten, vovven gör i sandlådan.

Lillemans storebror: — Tyst Lilleman, du ska' inte skvallra. Tanten märker kanske ingenting.

Gården ett blomsterhav

— kanhända!



Fruns röst från ovan: — Ta några klängrosor också — dom tycker Amanda så mycke om.

GOD JUL i MALMGÅRDEN

De flesta av oss här i Malmgården ha va redan firat många jular, upplevat det sköna jul-mysteriet, deltagit i barnens obeskrivliga julglädje och hört ottesången i den av ljus strålande kyrkan.

Julafton, det är den dagen, då *de små* ej ha tid att tänka på grund av pur julglädje, och den dag, då *de vuxna* minnena tränga sig fram, hur det var *den julen* och *den gången*.

Denna jul är det emellertid något särskilt i vår nya gård. Och det är för att fira denna allas vår första jul här i Malmgården, som denna jultidning kommit till.

Vad är då egentligen julen? Jo, julen är årets förnämsta fest hos alla germanska folk. Våra hedniska förfäder firade sin jul eller den s. k. "Midvinterfesten" som den mellersta av de tre stora årliga högtiderna. Den inföll omkring den 13 januari och var närmast en fest vid ljusets återvändande och naturens återuppvaknande för en ny årsväxt. Efter kristendomens införande i Norden sammanföll "midvinterfesten" med firandet av Kristi födelse.

Redan i förkristen tid betecknade "jul" en fest. Och vid denna fornnordiska fest spelade guden Frejs galt en stor roll. Härav hava vi ännu i dag bevarat bruket av julkinkan. Offret av "jul-galten" följdes av ett gille med skåldrickning.

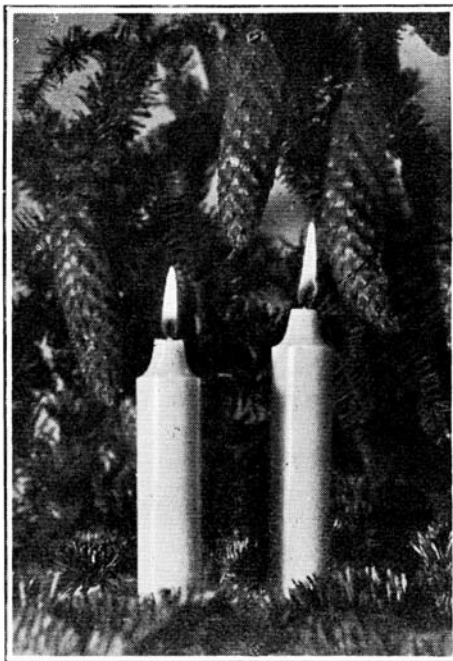
Redan vid julens kristnande i Norden förlades dess firande till den 25 december. Julfirandet har sitt förspel i "Lucia", den 13 december.

På svenska "runstavar" och norska "kalenderstavar" är Lucias dag eller "Lusse-massa" allmänt betecknad som en viktig bemärkelsedag. Allt ifrån medeltiden troddes natten före den 13 december vara årets längsta natt, och med Lucia-dagen ansågs dagarnas längd öka. Lucia-högtiden var förbunden med många egendomliga fornseder. Kvällen tillbragtes med "gille och lekar", och man synes fordom hava vakat hela natten, därav namnet "lussevaka". På själva Lucia-dagen undfagnades allt husets folk i tidig otta av en bland gårdens yngre kvinnor, som, vitklädd och med brinnande ljus på huvudet, bjöd på fläsk eller ost, den s. k. "lussebiten", och öl, i senare tid på glögg. I våra dagar vankas det på sin höjd kaffe med "lussekatter". Denna ungmö kallades sedan hela dagen "Lussebrud" och fick ej nämnas med sitt rätta namn. Dagen var för övrigt ägnad åt mat och dryck,

överflöd denna dag ansågs medföra goda inkomster under det kommande året.

Alla förberedelser för julens rätta begående, den stora julbrådskan, skulle vara avslutade i god tid före julaftonen. Till allra sist skurades stugan och julgrannlåten plockades fram igen, golven täcktes med halm, därav namnet "julhalmen". Utanför stugan restes julstänger, avkvistade granar med toppruska, och i dessa uppsattes julkärvarna. Dessa kärvar skulle egentligen vara de sista kärvarna, som sparades vid höströskningen, och tillades desamma en särskild betydelse. De skulle bringa lycka vid nästa års skörd.

Förr i världen togo alla sig ett badstubb på julaftonen, det s. k. "julbadet". Middagsmålet denna dag bestod alltid i att "doppa i grytan", d. v. s. bröd doppat i fläskspad. Höjdpunkten var aftonens måltid, som ofta äts mycket sent. Lutfisk och julröt härstamma från den katolska fastematen. Det är ju i hög grad egendomligt, att denna således ursprungligen katolska sed stannat kvar i vårt protestantiska Sverige men är fullkomligt okänd i de i dag katolska länderna.



Framför varje familjemedlems plats vid det stora julbordet upplades för var och en en "julhög" av olika slags bröd, ofta med egendomliga former, däribland de s. k. "julkusarna". Härav kommer det sig, att de tyska barnen än i dag få sina julklappar uppstaplade i var sin hög på julbordet, men ej inslagna i lackade paket, som hos oss.

Även jultomten fick julmat och alla husdjur särskilt foder. Har Ni för övrigt sett Malmgårdens jultomte? Jag såg honom just härom kvällen. En riktig, gammal jultomte med långt vitt skägg och röd luva. Jag såg honom just utanför Er port utåt gården, han gick först åt höger och sedan åt vänster, där försvann han. Han bor nog där.

Under juletiden skulle allt arbete vila utom husdjurens skötande. Efter hemfärden från julotten, som oftast blev en kappkörning, fick man sig en rejäl julsup, numera julglögg.

Julnöjena började annandagen. På annandagsmorgon kommo "Staffansryttarna", som sjöngo "Staffansvisan" och erhöles därför julgävor eller traktering. Julnöjena voro av många slag, bl. a. pantlekar, prov på vighet och styrka. Vid dessa spelade de av julhalmen hopvirade figurerna, bockar, gubbar o. s. v. en stor roll, de intogo en betydande plats i folktron och förbundos med julens goda makter. Ringdanser — i Sydsverige kallade "julalekar", förekommo alltid vid julgillena.

Till trettondagen höra "stjärngossarna", vilka ursprungligen uppförde en dramatisk framställning av barnamorden i Betlehem och flykten till Egypten. Denna sed härstammar från medeltida julumysterier och var länge ett privilegium för latinläroverkens elever, de s. k. "djäk-narna".

Ja, så firade man jul förr i tiden — och Gud vare tack, ännu hava vi en hel del goda julseder kvar, och dessa skola vi heligt bevara och föra in i vår nya "Malmgård" som ett arv från våra fäder. Framför allt skulle jag vilja bedja mina grannar i hela Malmgården att i Edra nya hem tala med en gammal god sed. Innan Ni på julaftonen dela ut julklapparna i Edra hem, läs då högt för hela familjen den heliga jultexten i Lukas evangelium 2: 1—20. Har Ni ej brukat göra det förut, så börja då nu denna första jul i Malmgården.

Eder tillgivne granne.

Gratis bensin vid

påfyllning av Eder cigarrettändare, om Ni samtidigt tvättar bilen. Rundsmörj med Marfak, så behöver Ni inte komma till oss så ofta, även om Ni alltid är välkommen till

TEXACO. BENSINSTATION, MALMGÅRDEN
Tel. 29799

Malmgårdens Vandrareförening

har utflykt på Annandag Jul. Samling sker kl. 12 i västra porten, varefter färden går runt den natursköna gården åtta varv. Lunch intages därefter för dem som så önska i Barena festvåning. För de övriga beredes plats i det magnifika, västra cykelstallet för avätande av den medförda matsäcken. För de mest tränade följare efter maten en hård marsch till Värnhemstorget, där fotvandringen avslutas och hemresan sker i särskilt förhyrda spårvagnar.

MALMGÅRDSREVYN 1935

Mel.: "Petter Jönsson han såg".

Nu uti Malmö vi fått ett hus som kan kallas
en sevärdhet, dit var turist borde vallas.
Högt upp på taket det finns en flammande låga,
det är så fint att knappast in man törs tåga.

Det sitter byster i varje skrymsle och hörna
och man får akta sig så att ej man skall törna
emot nå'n prydnad, som till och med satts på gården.
Det saknas gränser för den Perssonliga världen.

Det kära Malmgården skall han tiptop utrusta
och ingen mera skall uti trapporna pusta,
ty transporten det skall hans hissar besörja
om ej de stannat, för att man skall dem smörja.

När vaktmästar'n man om nå'nting vill fråga,
så får man ställa sig vid väggen och "språga".
Hans röst den dånar då ut i beck-
svarta natten
fast han ej synes, han finns ändå,
liksom Bratten.

Uti garaget så många bilar få
trängas
att uti taket de snart nog måste
hängas,
ty deras platser antingen äro små
och för trånga,
... om inte bilarna ä' för breda och
långa.

Och till garaget dra'r en motor
upp dörren,
men släpp för all del inte knap-
parna förr än
den har gått upp, ty då den stan-
nar i farten.
Det är nå'nting, som betydligt sin-
kar bilstarten.

De stora källrarna äro rymliga värre,
de ha nog ritats av själva Malmgårdens herre,
och tvätten torkas uti elektriska ugnar
... vill säga om vi till nästa året oss lugnar.

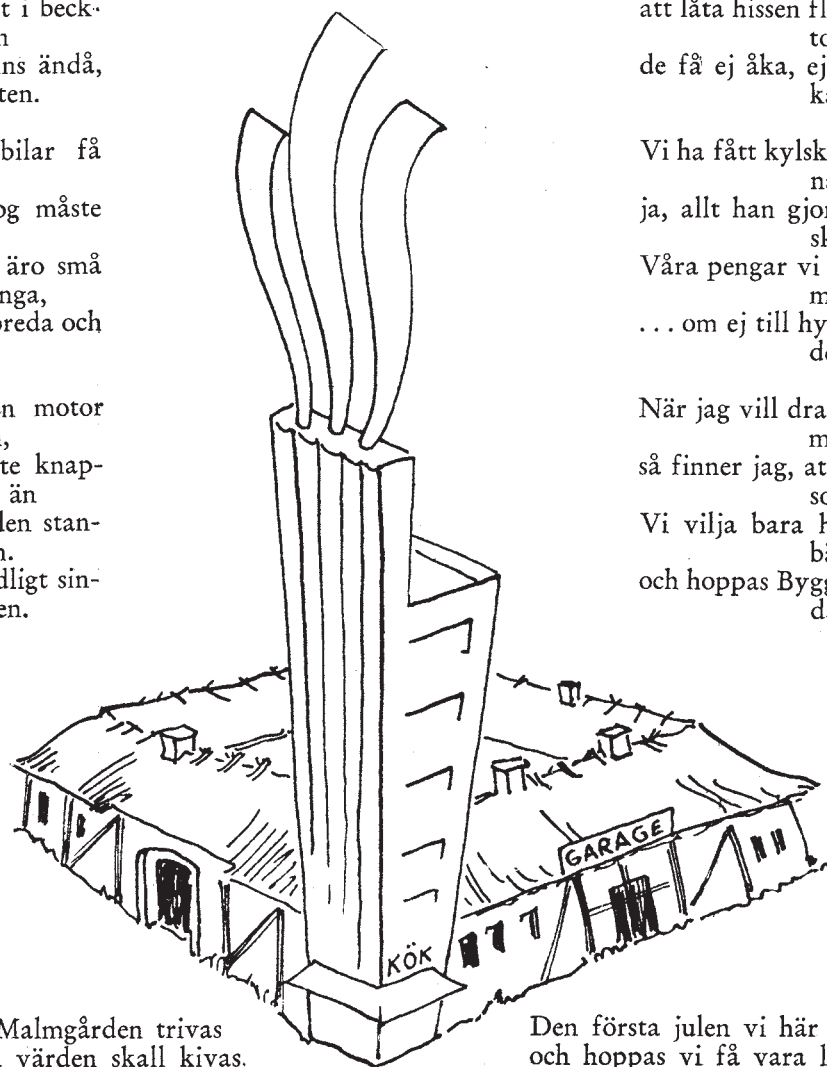
Och själva gården är fylld av tennis och blomster,
av vilka tennisen ger de största inkomster.
På vintern blir det kanske rentutav möjligt
att åka skridskor, ty här är intet omöjligt!

En Bar vi hava som skänkte gratis förtäring,
ty utav matos kan man nog skaffa sig näring.
Tyvärr nu oset man fläktar bort över taken
... där kråkor sitta och värma sig uti baken.

Långt upp i höjden där ha vi vädringsaltaner,
men vi fått order att lägga bort våra vaner
att låta hissen flytta upp våra mat-
tor,
de få ej åka, ej heller hundar och
kattor.

Vi ha fått kylskåp och uti trappor-
na sopkast,
ja, allt han gjort för att man här
skall bli bofast.
Våra pengar vi uti kassaskåp göm-
ma
... om ej till hyran vi äro tvungna
dem tömma.

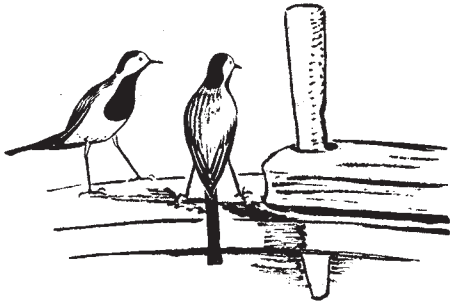
När jag vill draga kontentan ut av
min visa,
så finner jag, att vi mest vår Pers-
son vill prisa.
Vi vilja bara ha det "bätter och
bätter"
och hoppas Byggmästarn kvickt sig
därefter rätter.



Som Ni kan höra, vi uti Malmgården trivas
och aldrig nå'nsin vi med värden skall kivas.

Den första julen vi här nu fira i gamman
och hoppas vi få vara länge tillsammans.

Hyresgästen n:r 1212.



Korn åt små fåglar.

Måste Ni någon gång nödvändigt bada

efter kl. 22, lägg då duschslangen på botten i badkaret och fyll på vattnet på detta sätt. Härigenom har Ni härliga bad dygnet om, utan att störa Edra grannar.

Vik tusenlapparna

innan Ni lägger in dem i kassafacken. Härigenom undviker Ni att en del sticker utanför, vilket endast verkar vräkigt för eventuella besökande. Glöm ej att noga dammsuga kassafacket i slutet på månaden. Kanske hittar Ni några välkomna extraslantar.

Det är bekvämt

att släppa ut matoset i trapporna genom att öppna tamburdörren, men det är ändå bekvämare att vädra genom köksfönstret. Detta väcker ej heller avund hos dem som kanske ha enklare kosthåll.

Låt gärna hissdörren stå öppen

sedan Ni åkt upp. Det är ju så enkelt för nästa person, som vill begagna hissen, att hämta vaktmästaren och bedja honom springa upp efter den. Om alla tillämpa detta system, får vaktmästaren en verkligt god träning och kanske vinner pris på idrottsplatsen.

Bilda lyssnarecirklar i varje trappa.

Den som har den starkaste radioapparaten i varje trappuppgång, erhåller en mindre avgift av de övriga hyresgästerna, om han eller hon skruvar på högtalaren så starkt, att hela huset kan njuta av det trevliga programmet. Men då smaken är olika och alla smakriktningar böra tillfredsställas, bör apparaten vara igång, så snart någon utsändning pågår. Eventuellt kan dubbelutsändning av olika program anordnas mot extra avgift.

N:r 1212.



»Ack, den som vore en torso.«

Valla hundarna på gården eller trottoaren

Det gör ingenting, om bara inte hundarna gör någonting. Annars är det kanske lämpligare på själva gatan eller mera i skymundan. Ett felsteg är ju dock alltid ett felsteg om än aldrig så litet.

Ett julråd.

Om man till julen vill förära herrn i huset cigarrer och frun blommor men önskar vara sparsam, så rekommenderas efter skotskt mönster att ordna det hela i form av en samfälld gåva och köpa en tobaksplanta.

BARNENS BIDRAG

Red. hälsar alla Malmgårdsbarnen en "extra" god jul och sänder ett tack för alla bidragen. Eftersom det var väldigt många 11-åringar så har vi genom lottning tagit ut några stycken. Nästa gång skall det vara teckningar med och högst 20—25 rader.

E-le-fan-tens även-tyer.

Det var en gång en E-le-fant som gick ut på en äng och så kom han in i en skog där var myck-et mörkt och så trillade han ner i en djup grop. där låg kvistar och torv och där var så djupt så djupt så han knapt-past kunde nå upp till kan-ten och så kom en varg och där stod han och titta-de ned till e-le-fan-ten i tre timmar sen så gick han till-baka och tog en kyck-ling och frå-ga-de om han vil-le ha den nej sa-de e-le-fan-ten då blev var-gen myc-ke-nd ondt så tog han ett skutt ned till e-le-fan-ten och tog och bet honom i stru-pen så att e-le-fan-ten dog och så gick rä-ven till-ba-ka och kal-lade på många-a and-ra djur.

Sven Erik, 7 år på det 8:e.

Sagan om paddan.

Det var en gång en liten flicka, som av sin mor varje eftermiddag fick en tallrik med mjölk och vetebröd, och barnet satte sig ute på gården därmed. Men då hon började äta, kom huspaddan framkrypande ur en murrämma, doppade sitt huvud i mjölken och åt med. Hon visade sig tacksam, hon skänkte barnen ur sin hemliga skattkammare allehanda vackra saker, glänsande stenar, pärlor och gyllene leksaker. Men paddan drack endast mjölken och lät brödet ligga. Då tog barnet en gång sin sked, slog henne sakta på huvudet därmed och sade: "Ät upp brödet också". Modern, som stod i köket, hörde, att barnet talade med någon, och då hon såg, att hon slog efter en padda, sprang hon ut med ett vedträ och dödade det beskedliga djuret. Från den tiden försiggick en förändring med flickan. Så länge paddan hade ätit tillsammans med henne, hade hon varit stor och stark, men nu förlorade hon sina röda kinder och magrade. Snart började dödsfågeln att skrika om nätterna, och rödhakesångaren samlade ihop kvistar och blad till en krans och inom kort låg barnet på bår.

Ulla O., 11 år.

Fågeln och prinsessan.

Det var en gång en prinsessa, som var vacker som en dag. Hon hade guldgula lockar. En dag när hon var ute med sin

kammarjungfru, satte de sig under en lind. Linden spelade så vackert, att kammarjungfrun somnade. Prinsessan tyckte då, att hon skulle se sig omkring. Hon smög sig ut genom grinden till trädgården. När hon väl kommit ut och hade gått en bit, hörde hon ett kvidande i en buske. Hon tittade efter och såg då, att det var en liten fågel, som hade fastnat bland grenarna. Hon lossade fågeln, och underligt nog började han att tala. Han sade till prinsessan: "Jag skall besöka dig nu i tre nätter, och på den tredje natten skall du skära mig i en av mina vingar, så att tre droppar blod faller ut, och dem skall du hålla på mitt huvud, så får du se, vad följden blir." Därefter flög han.

Prinsessan vandrade sakta hemåt. På kungsgården var det stor uppståndelse när kammarjungfrun hade vaknat och funnit att prinsessan var borta. När prinsessan kom hem frågade de henne var hon hade varit. Men prinsessan ville inte tala om vad hon upplevat, utan sade bara, "jag har bara varit ute på en liten promenad".

När prinsessan hade lagt sig om kvällen, kom den lilla fågeln och knackade på fönstret, och prinsessan tassade upp och öppnade, och så sutto de och pratade hela natten. Men när morgonen började gry, sade fågeln adjö, och så flög den långt in i en skog. Så hände även den andra natten.

Men den tredje natten kom fågeln tidigare än vanligt, och han tittade så bedjande på prinsessan. Då kom prinsessan ihåg, vad hon lovat fågeln, och med skäl-vande händer gjorde hon så, som fågeln bett henne. Och se, framför henne stod en ung, vacker prins. Och han berättade för henne, att en elak häxa hade förvandlat honom. Hand i hand gingo de sedan ned till kungen och berättade, vad som hänt. Och så firade de bröllop som varade i tio dagar.

Ingebrit, 10 år.

En jakthistoria.

En gång skulle vi ut och jaga. Vi skulle köra igenom Sjöbo. När vi kommit en bit utanför Sjöbo så fick vi punktering. Då fick vi av bilen och byta hjul. Sen bar det av i vild fart genom bygden. Så nu var vi framme. Klingan, vår hund, var alldeles vild av förtjusning. När det hade börjat skymma blev vi av med Klingan. Vi hade varit vid en stor morass när vi blev av med henne. Pappa och en annan farbror gick in i morassen. Vi vissla och kalla men ingen Klinga kom. Då hörde vi plötsligt ett rop: "kom och hjälp mig jag har trillat i ett stort hål!"

Då sprang pappa ut och hjälpte honom ur vaken. När de väl var komna på fast mark, ja då kom Klingan viftande med svansen och huvudet på sne. Hon såg så söt ut där hon kom, så man kunde inte ge henne smäll.

Signe, 10 år.

Ett äventyr.

När jag var två år gammal bodde vi i Falsterbo. En dag kom far dit med bilen för att hämta oss till en utfärd. Vi hade bara hunnit ett litet stycke ut på lungen då jag skulle söka efter en bok i dörrfacket. Nu var det olyckliga att dörren inte var riktigt stängd, utan när jag lutade mig mot denna öppnades den plötsligt och i nästa sekund var det jag som låg på vägen. Hastigheten var omkring 35 km. i timmen men inom ett ögonblick var bilen uppbromsad och ungefär 15 m. därifrån låg jag och undrade var boken tagit vägen. När vi hunnit lugna oss igen fortsatte vi färden ett äventyr rikare.

Gösta, 11 år.



Brevlåda.

U. H. Inga gamla sagor! Bättre nästa gång.

Birgit, 11 år. Mycket bra men rent för lång.

Har försökt skriva ett litet kåseri om skulptur. Om Du tycker att det är fäint så ta inte in det i tidningen.

Hälsningar.

— Jonas.

Jo det var fäint, men tack för alla de andra.

Red.

Det kostar blott en tia

för varje litet Malmgårdsbarn att få lära och leka under flera timmar varje dag under månaden i

MALMGÅRDENS LEKSKOLA

Tel. 209 33.

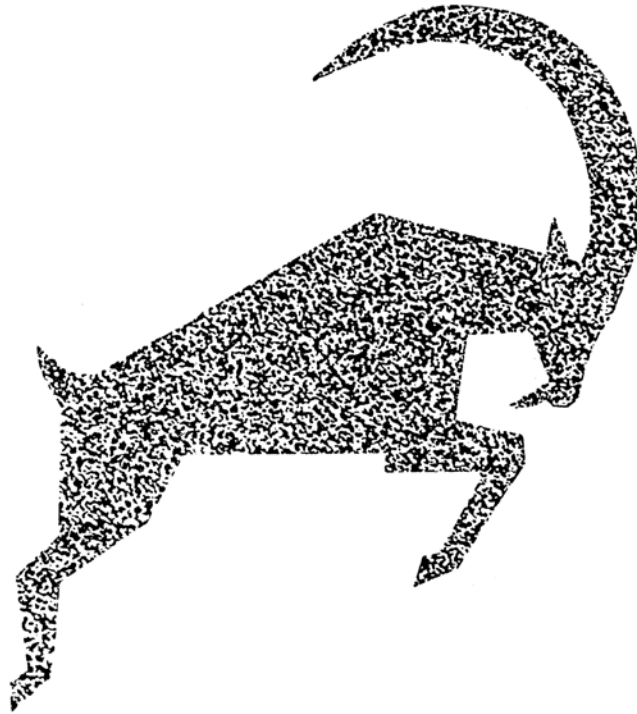
Om så önskas, anordnas även aftonkurser för äldre barn upp till 80 år.

Baka ej brända, bruna bullar

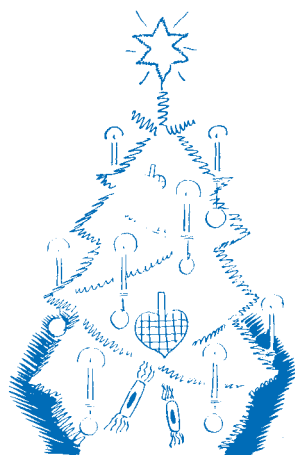
utan var säker på att alltid ha färskt, härligt bröd genom att köpa det i Conditori Malmgården. Vägen till mannens hjärta går genom magen, tag därför inga risker utan håll Er alltid till

CONDITORI MALMGÅRDEN

Tel. 148 80



Denna tidning säljes till ett vrakpris av 1 krona i Malmgårdens samtliga affärer och frisérsalonger. Hela bruttointäkten tillfaller diakoniss- och slumverksamheten i Malmö.



Pris 1 krona

Tillfaller oavkortad diakoniss- och slumverksamheten i Malmö.